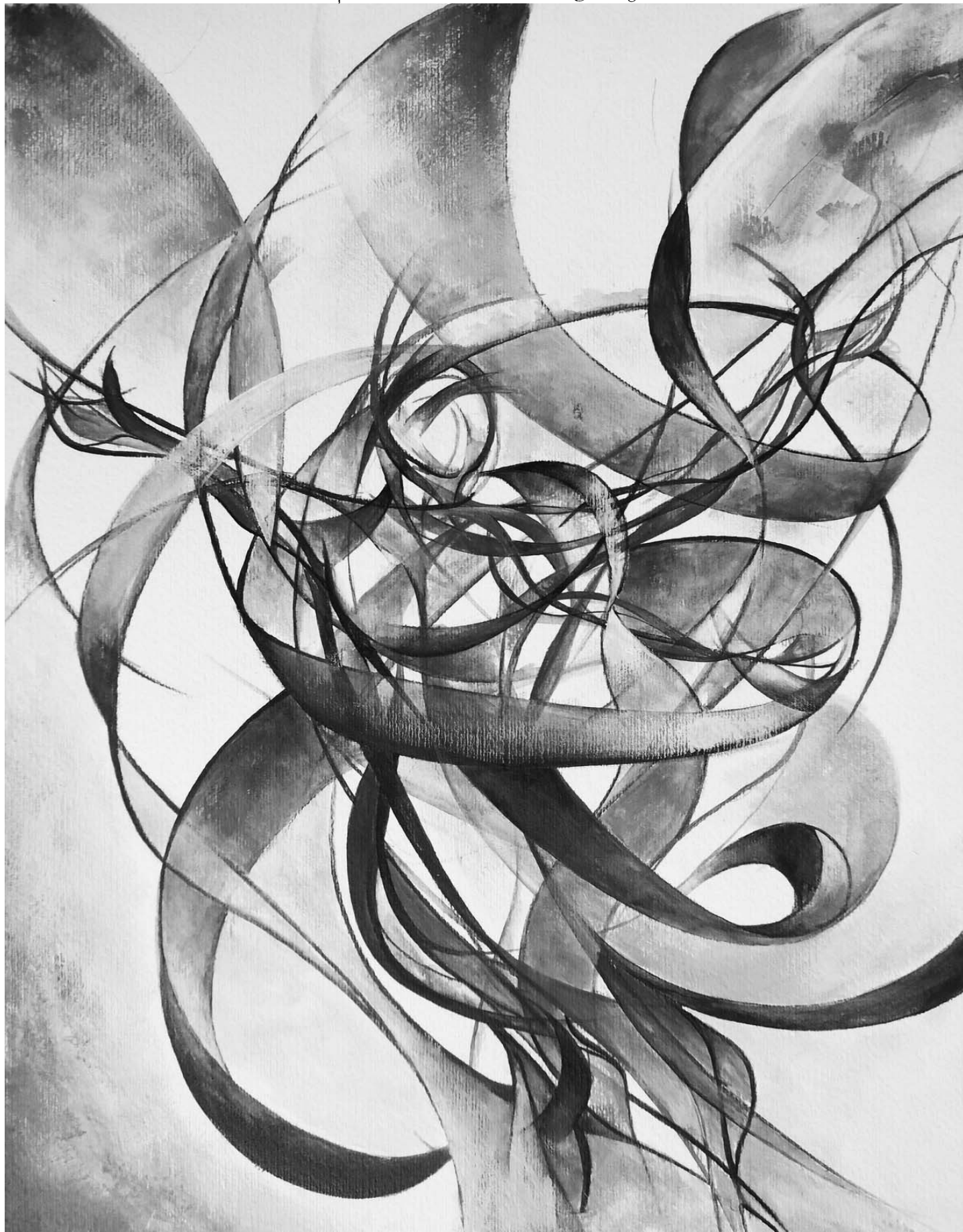

Ewangelista

Numer 7(258)

Gazeta Parafii p.w. Św. Łukasza Ewangelisty w Poznaniu

1 kwietnia 2012

NIEDZIELA PALMOWA

Hosanna!

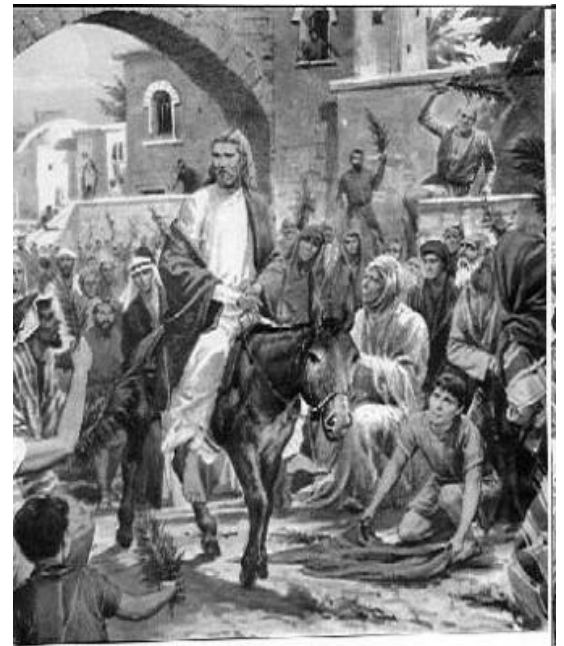
Wjazd do Jerozolimy

Gdy się zbliżali do Jerozolimy, do Betfage i Betanii na Górze Oliwnej, Jezus posłał dwóch spośród swoich uczniów i rzekł im: "Idźcie do wsi, która jest przed wami, a zaraz przy wejściu do niej znajdziecie ośłę uwiązane na którym jeszcze nikt z ludzi nie siedział. Odwiążcie je i przyprowadźcie tutaj. A gdyby was kto pytał, dlaczego to robicie, powiedzcie: "Pan go potrzebuje i zaraz odeśle je tu z powrotem"". Poszli i znaleźli ośłę przywiązane do

drzwi z zewnątrz, na ulicy. Odwiązali je, a niektórzy ze stojących tam pytali ich: "Co to ma znaczyć, że odwiązujecie ośłę?" Oni zaś odpowiedzieli im tak, jak Jezus polecił. I pozwolili im. Przyprowadzili więc ośłę do Jezusa i zarzucili na niego swe płaszcze, a On wsiadł na niego. Wielu zaś słało swe płaszcze na drodze, a inni gałązki zielone ścięte na polach. A ci, którzy Go poprzedzali i którzy szli za Nim, wołali: "Hosanna. Błogosławiony, który przycho-

dzi w imię Pańskie. Błogosławione królestwo ojca naszego Dawida, które przychodzi. Hosanna na wysokościach".

Mk 11, 1-10

Niedziela Palmowa - początek Wielkiego Tygodnia

Ostatnia niedziela przed Wielką nocą, rozpoczyna obchody Wielkiego Tygodnia. Jest pamiątką uroczystego wjazdu Jezusa do Jerozolimy, kiedy tłumy mieszkańców miasta witały Go radośnie i słały drogę przed Nim płaszcami i gałązkami palmowymi, wołając: "Hosanna synowi Dawidowemu, błogosławiony, który idzie w imię Pańskie". Liturgia Niedzieli Palmowej rozpoczyna

jest między dwoma momentami: radosną procesją z palmami oraz czytaniem opisu Męki Pańskiej. Podkreślona w ten sposób zostaje łączność triumfu Chrystusa i Jego ofiary złożonej na krzyżu. Chrystus wkracza do Jerozolimy jako Król i Pan, a okrutna męka i śmierć, której podejmie się za kilka dni, godności królewskiej Go nie pozbawi, a jedynie umocni Jego prawo do niej. Liturgia rozpoczyna się procesją ze śpiewem starożytnego hymnu "Chrystus wodzem, Chrystus królem" i święceniem palm, odczytywany jest fragment Ewangelii mówiący o triumfalnym wjeździe Jezusa do Jerozolimy. Podczas mszy św. czyta się z Ewangelii, zwykle z podziałem na role, opis Męki Pańskiej - za kil-

ka dni ci sami ludzie, którzy witali Chrystusa wjeżdżającego na osiołku słowami "Hosanna", będą wołali "Ukrzyżuj, na krzyż z Nim". Tradycja procesji z palmami sięga VII w., zwyczaj ich święcenia przyjął się powszechnie w XI w. W Polsce palmy to najczęściej gałązki wierzbowe lub misternie plecione konstrukcje z bibuły i suszonych kwiatów (gdzieś niedaleko, np. na Kurpiach, dochodzą one do kilku metrów długości). W niektórych rejonach kraju istnieje też zwyczaj procesji z figurką Jezusa na osiołku - Jezuskiem Palmowym. Po mszach odbywały się dawniej przedstawienia pasyjne.

Co będziemy przeżywać

Wielkanoc

Wielkanoc - Święta Zmartwychwstania Pańskiego - to najstarsze (obchodzone już w czasach apostołskich) i największe święto chrześcijańskie. Upamiętnia zmartwychwstanie Chrystusa po Jego zbawczej męce i śmierci - w teologii chrześcijańskiej najważniejsze wydarzenie w dziejach ludzkości.

Wielkanoc jest świętem rucho-

mym. Sobór nicejski w 325 r. ustalił jej obchody na pierwszą niedzielę po pierwszej wiosennej pełni księżyca, przypada więc między 22 marca a 25 kwietnia. Jej data powiązana jest z żydowskim świętem Paschy, obchodzonym w porze równonocy wiosennej, 14 dnia miesiąca Nisan według żydowskiego kalendarza księżycowego. Zbawcze wydarzenia męki, śmierci i zmartwychwstania Chrystusa dokonały się właśnie w czasie tego święta, a z żydowską Paschą łączy Wielkanoc (Paschę chrześcijańską) istotne związki.

Pascha (hebr. Pesach - Przejście) obchodzona jest zgodnie z nakazami zawartymi w 12 rozdziale Księgi Wyjścia na pamiątkę wyprowadzenia Izraelitów z niewoli egipskiej i przejścia przez Morze Czerwone podczas ucieczki przed wojskami faraona. Tak jak w noc wyjścia z Egiptu, zabija się baranka ofiarnego - jego krwią Izraelici znaczyli drzwi swoich domów, by przechodzący przez Egipt karząc anioł śmierci ich

oszczędził. Pascha chrześcijańska upamiętnia wydarzenia zbawcze - wyzwolenie z niewoli grzechu, przejście Chry-

stusa przez śmierć do życia. Krew Chrystusa - złożonego w paschalnej ofierze Baranka Bożego - wybawia od śmierci wiecznej.

Triduum Paschalne

Tydzień poprzedzający Wielkanoc -

Wielki Tydzień, to wspomnienie najważniejszych wydarzeń zbawczych, pozostających w centrum wiary chrześcijańskiej. Rozpoczyna się on Niedzielą Palmową - wspomnieniem triumfalnego wjazdu Chrystusa do Jerozolimy na osiołku. Najważniejsze obchody przypadają na trzy ostatnie dni - jest to Triduum Paschalne, trwające od Wielkiego Czwartku do Niedzieli Zmartwychwstania.

Triduum (a więc Trzy Dni) pozornie trwa cztery dni (czwartek - niedziela), w rzeczywistości są to jednak trzy dni, gdyż obchodzone jest ono zgodnie z żydowską rachubą czasu, według której święto rozpoczyna się już poprzedniego dnia po zachodzie słońca. Pierwszy dzień Triduum zaczyna się od Mszy Wieczery Pańskiej w czwartkowy wieczór i trwa do piątkowej Liturgii Męki Pańskiej. Drugi dzień - od piątku wieczór przez sobotę - to czas liturgicznej ciszy i smutku. Trzeciego dnia - w sobotę po zachodzie słońca - rozpoczyna się uroczysta celebracja Nocy Zmartwychwstania.

WIELKI CZWARTEK

Eucharystia i kapłaństwo

Pierwszy dzień Triduum Paschalnego upamiętnia przede wszystkim ustanowienie podczas Ostatniej Wieczery sakramentów Eucharystii i kapłaństwa. Rano kapłani uczestniczą w tzw. Mszy Krzyżna Św., odprawianej pod przewodnictwem biskupa w kościele katedralnym, podczas której odnawiają oni swe przyrzeczenia kapłańskie. Podczas tej mszy biskup święci oleje chorych i krzyżmo, które przez kolejny rok służą przy udzielaniu sakramentu chrztu, bierzmowania, namaszczenia chorych i święceń kapłańskich. Oleje pozostałe z poprzedniego roku zostają spalone.

Wieczorem odprawiana jest tylko jedna msza św. - uroczysta, zwykle koncelebrowana Msza Wieczery Pańskiej. Tego dnia nie wolno sprawować mszy bez udziału wiernych - wielkoczwartkowa liturgia podkreśla jedność ofiary Chrystusa, jedność kapłaństwa i jedność ludu Bożego przy jednym stole Pańskim.

Podczas liturgii śpiewany jest hymn "Chwałą na wysokości Bogu" (nie śpiewa się go przez cały Wielki Post), czemu towarzyszy bicie dzwonów (zamilkną one potem aż do Wigilii Pas-

chalnej). Po homilii ma miejsce obrzęd umywania nóg. Główny celebrans (przeważnie jest to przełożony wspólnoty: biskup, proboszcz, przeor) zdejmuje ornat, przepasuje się prześcieradłem i umywa nogi dwunastu mężczyznom - przed każdym przykłęka, umywa i całuje jego prawa stopę, przypominając w ten sposób gest Chrystusa wykonany wobec dwunastu apostołów podczas Ostatniej Wieczery i wyrażając prawdę, że Kościół, tak jak Chrystus, jest po to, by służyć. Gest ten obrazuje w sposób szczególny przykazanie miłości bliźniego, wiążące się z gotowością poświęcenia dla braci i służenia im.

Po Mszy św. Najświętszy Sakrament po uprzednim okadzeniu przenosi się procesyjnie do przygotowanej specjalnie kaplicy - ciemnicy, na pamiątkę uwięzienia Chrystusa. Tabernakulum pozostaje puste aż do Nocy Zmartwychwstania. Dzwony zostają zastąpione kołatkami, a ołtarz ogołaca się z obrusa, świec i ozdób, co ma przypominać o osamotnieniu uwięzionego Chrystusa i odarciu Go z szat podczas męki.

Dałem wam przykład

Było to przed Świętem Paschy. Jezus widząc, że nadeszła Jego godzina przejścia z tego świata do Ojca, umiłował swych na świecie, do końca ich umiłował.

W czasie wieczery, gdy diabeł już nakłonił serce Judasza Iskarioty syna Symona, aby Go wydać, widząc, że Ojciec dał Mu wszystko w ręce oraz że od Boga wyszedł i do Boga idzie, wstał od wieczerzy i złożył szaty. A wzięwszy prześcieradło im się przepasał. Potem nalał wody do miednicy. I zaczął umywać uczniom nogi i ocierać prześcieradłem, którym był przepasany.

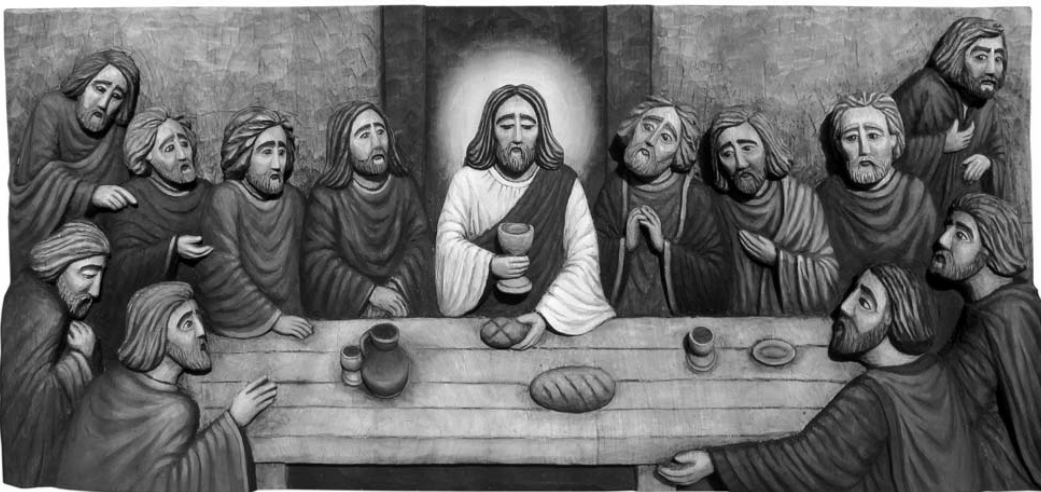
Podszedł więc do Szymona Piotra, a on rzekł do Niego: Panie, Ty chcesz mi umyć nogi? Jezus mu odpowiedział: Tego, co Ja czynię, ty teraz nie rozumiesz, ale później będziesz to wiedział. Rzekł do Niego Piotr: Nie, nigdy mi nie będziesz nóg umywał.

Odpowiedział mu Jezus: Jeśli cię nie umyję, nie będziesz miał udziału ze Mną. Rzekł do Niego Szymon Piotr: Panie, nie tylko nogi moje, ale i ręce, i głowę.

Powiedział do niego Jezus: Wykapany potrzebuje tylko nogi sobie umyć, bo cały jest czysty. I wy jesteście czysti, ale nie wszyscy. Wiedział bowiem, kto Go wyda, dlatego powiedział: Nie wszyscy jesteście czysti.

A kiedy im umył nogi, przywdział szaty i znów zajął miejsce przy stole, rzekł do nich: Czy rozumiecie, co wam uczyniłem? Wy Mniemazwyczaj "Nauczycielem" i "Panem" i dobrze mówicie, bo nim jestem. Jeżeli więc Ja, Pan i Nauczyciel, umyłem wam nogi, to i wyście powinni sobie nawzajem umywać nogi. Dałem wam bowiem przykład, abyście i wy tak czynili, jak Ja wam uczyniłem.

J 13, 1-15

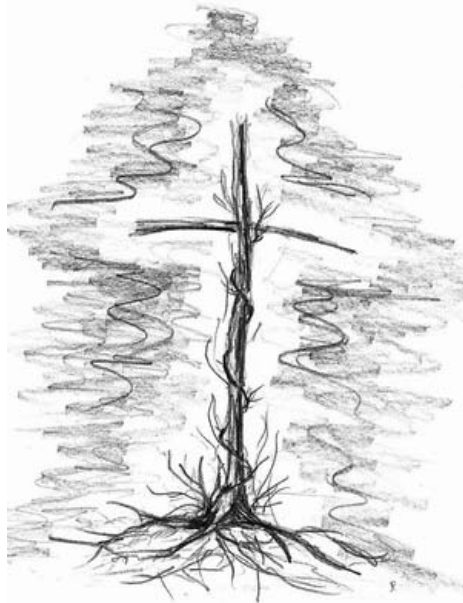
WIELKI PIĄTEK

Krzyż i męka

Pamiętka dnia, w którym Jezus umarł na krzyżu dla zbawienia świata. Tego dnia rozważana jest Jego męka i śmierć, jest to dzień żałoby. Tabernakulum pozostaje otwarte i puste (zgodnie z liturgią wyniesione z niego konsekrowane hostie pozostają w ciemnicy). Wizerunki ukrzyżowanego Chrystusa są przesłonięte kirem. Dzień ten nie jest jednak pozbawiony nadziei, gdyż śmierć Chrystusa jest jednocześnie źródłem nowego życia - pojednaniem ludzkości z Bogiem, ofiarą odkupieńczą za grzechy.

Zgodnie z najdawniejszą tradycją tego dnia nie odprawia się Eucharystii - w rocznicę krwawej ofiary Chrystusa, który na krzyżu jako Najwyższy Kapłan Nowego Przymierza sam siebie ofiarował, nie sprawuje się ofiary bezkrwawej, jaką jest Eucharystia. W godzinach popołudniowych sprawowana jest Liturgia Męki Pańskiej, której forma sięga starożytności chrześcijańskiej. Celebrans i asysta wchodzi do kościoła w ciszy. Przed ołtarzem, pozbawionym wszelkich ozdób, główny celebrans leży

przez chwilę krzyżem. Po modlitwie wstępnej następują czytania: z Księgi Izajasza prorocтво o Cierpiącym Słu-

dze Jahwe i fragment Listu do Hebrajczyków. Następnie czytany jest, zwykle z podziałem na role, opis Męki Pańskiej według św. Jana - naocznego

świadka wydarzeń, jedynego apostoła, który pozostał przy Jezusie pod krzyżem.

Po homilii, w bardzo uroczystej modlitwie wstawieniowej, Kościół poleca Bogu wszystkie swoje stany, nowo ochrzczonych, braci odłączonych, Żydów - naród Starego Przymierza, wyznawców innych religii oraz niewierzących, aby wszyscy mogli mieć udział w owocach męki i śmierci Jezusa, który odkupił całą ludzkość.

Kolejnym elementem liturgii jest adoracja krzyża. Krzyż, zasłonięty fioletowym sukniem, wnoszony jest przed ołtarz, a celebrans unosi go trzykrotnie, stopniowo odsłaniając ze słowami: "Oto drzewo Krzyża, na którym zawisło zbawienie świata", na co wierni odpowiadają: "Pójdźmy z pokłonem". Po adoracji udzielana jest Komunia św. (komunikanty konsekrowane są dnia poprzedniego, podczas Mszy Wieczery Pańskiej). Liturgię kończy procesja do Grobu Pańskiego, gdzie umieszcza się Najświętszy Sakrament aż do Wigilii Paschalnej.

Droga krzyżowa

Stacja I

To nie była woda, Piłacie,
Umyłeś ręce, jak niewiniątko.
To wasza wina Żydzi".

To nie była woda, Piłacie,
Spałeś spokojnie tej nocy,
Jak dziecko bez winy.

To nie była woda, Piłacie,
Zabiłeś wtedy Boga,
Dla własnego spokoju.

To nie była woda, Piłacie,
To była krew...

Stacja II

Krzyż jak drogowskaz na życie,
Niesiony w codziennym trudzie,
Milczący świadek pokuty.

Krzyż jak most nad przepaścią,
Łączy dwie strony życia,
Codzienną i nieśmiertelną.

Krzyż jak światełko w tunelu,
Wrywa duszę ku niebu,
Na ramionach Chrystusa.

Krzyż, mój codzienny towarzysz,
Przyjaciół albo wróg.

Stacja III

To nie był twój ostatni raz,
Pierwszy upadek w nieznanym grzech,
Zepsuty smak zakazanego owocu.

To nie był twój ostatni raz,
Obiecujesz poprawę tysięczny raz,
W sercu masz jednak tę samą tęsknotę.

To nie był twój ostatni raz,
Jezus przyjmuje dobre słowo,
Ale spodziewa się powrotu.

To nie był twój ostatni raz,
Jeszcze nie dziś.

Stacja IV

Serce Matki jest pełne miłości,
Wierna Służebnica Pańska,
Zawsze powtarza fiat.

Serce Matki jest pełne miłości,
Od Nazaretu po Jerozolimę,
Od narodzenia, aż po grób.

Serce Matki jest pełne miłości,
Nie zejdzie z raz obranej drogi,
Nie ucieknie z Golgoty.

Serce Matki nazywa się miłość,
Która nigdy nie ustaje.

Stacja V

Moje życie to moja sprawa,
Nie znam żadnego Jezusa,
Niech każdy nosi swoje ciężary.

Moje życie to moja sprawa,
Mam swoją pracę i kłopoty,
Niech każdy sam dba o siebie.

Moje życie to moja sprawa,
Dlaczego właśnie ja,
Mam nosić cudze ciężary?

Moje życie to moja sprawa,
Tak ci się wydaje, Szymonie.

Stacja VI

Miała na imię Weronika,
Kobieta znana z chusty,
Nie zapisana w Biblii.

Miała na imię Weronika,
Wyskoczyła jak zza krzaka,
Niespodziewanie w samą porę.

Miała na imię Weronika,
Otarła jedną, jedyną twarz,
Tę najważniejszą na świecie.

Nieznana z nazwiska Weronika,
Anonimowa święta.

Stacja VII

Nigdy nie mów nigdy,
To nie jest twój pierwszy grzech,
Były tamte, będą następne.

Nigdy nie mów nigdy,
Tak łatwo składać obietnice,
Tak trudno iść za nimi.

Nigdy nie mów nigdy,
To dopiero połowa drogi,
Jeszcze się może sporo wydarzyć.

Nigdy nie mów nigdy,
Niema w przyrodzie żadnego nigdy.

Stacja VIII

Łzy nie są deszczem urodzaju,
Nie nawadniają żyznej gleby,
Nie powołują ziaren do plonu.

Łzy nie są deszczem urodzaju,
Spływają w ziemię bezpotomnie,
Zawsze zostają kałużami.

Łzy nie są deszczem urodzaju,
Pozostawiają w ludzkich twarzach,
Ślady tęsknoty za ideałem.

Łzy nie są deszczem, są współczu-
ciem,
A to czasami trochę za mało.

Stacja IX

Nie powiedziałeś nigdy "dosyć",
To nie jest w twoim stylu.

Tak nie mówią ci, którzy wierzą.

Nie powiedziałeś nigdy "dosyć",
Nie pamiętasz poprzednich
upadków,
Nie oglądasz minionych bezsen-
sów.

Nie powiedziałeś nigdy "dosyć",
Liczy się to, co jest przed nami,
Droga znajoma tylko z mapy.

Nie powiedziałeś nigdy "dosyć",
Ty nigdy nie masz dosyć.

Stacja X

Rozebrany nie musi być nagi,
To miał być tylko taki żart,
Taki niewinny psikus.

Rozebrany nie musi być nagi,
Odkryli Twoją tajemnicę,
Zobaczyli czystą niewinność.

Rozebrany nie musi być nagi,
Spojrzeli w Twoje oczy,
Ze wstydem spuścili wzrok.

Rozebrany nie musi się wstydzić,
Jeżeli zachował serce i twarz.

Stacja XI

Nie zabraknie nigdy gwoździ,
By przebijać niewinne ciała,
By krzyżować najlepsze pomysły.

Nie zabraknie nigdy gwoździ,
Historia ludzkiej głupoty,
Pełna jest ludzkiego cierpienia.

Nie zabraknie nigdy gwoździ,
Zło zbudowało potęgę,
Na grobach niewinności.

Nie brakowało nigdy gwoździ,
Jak zawsze zabrakło serca.

Stacja XII

Śmierć zapukała do twych bram,
Wolna i niezależna,
Nigdy nikogo nie pyta o zgodę.

Śmierć zapukała do twych bram,
Przygotowała wielkie łowy,
Pozostawiała swoje sidła.

Śmierć zapukała do twych bram,
Postanowiła wszystko zakończyć,
Nierówną walkę z życiem.

Śmierć zapukała do twych bram,
Dzisiaj odeszła z kwitkiem.

Stacja XIII

Tyle miłości jest pod krzyżem,
Tylko najlepsi przyjaciele,
Zostaną z tobą w czarne dni.

Tyle miłości jest pod krzyżem,
Słońce zachodzi lecz nie ginie,
Wzędzie ponownie o poranku.

Tyle miłości jest pod krzyżem,
Serce przebite za moje grzechy,
Znajdzie spoczynek w rękach Matki.

Tyle miłości jest na Golgocie,
Tyle miłości ile cierpienia.

Stacja XIV

To nie jest grób dla Ciebie,
Po nocach ciemności,
Zabłysło wieczne światło.

To nie jest grób dla Ciebie,
Wielka bitwa o życie,
Wszystko staje się jasne.

To nie jest grób dla Ciebie,
Śmierć i szatan okrutny,
Utracili swą własność.

To nie jest grób, nie śmierć,
To życie na trzeci dzień.

ks. Krzysztof Szymendera

WIELKA SOBOTA

Czuwanie w ciszy

Jest to dzień ciszy i żałoby, a jednocześnie oczekiwania. Tego dnia Kościół nie sprawuje Eucharystii, główny ołtarz pozostaje obnażony, a tabernakulum puste i otwarte. Kościół szczególną uwagę zwraca na Maryję jako Tę, która - kiedy uczniowie w strachu uciekli - przechowała wiarę.

Tego dnia wierni nawiedzają Groby Pańskie. Tradycja ich niezwykle starannej aranżacji rozwinęła się i zachowała głównie w Polsce, a także Austrii i południowych Niemczech. Dekoracje nawiązują zwykle do grotty - wykutego w skale grobu, w którym złożono ciało Jezusa. Wśród kwiatów i świec umieszcza się figurę Chrystusa; tu także w Wielki Piątek po zakończeniu liturgii przenosi się z ciemnicy Najświętszy Sakrament w monstrancji owiniętej białym welonem symbolizującym

śmiertelny całun. Całą sobotę trwa adoracja Najświętszego Sakramentu w Grobie Pańskim, w wielu parafiach przy grobie czuwają też straże grobowe - harcerze, strażacy, żołnierze lub parawojkowe formacje w paradnych mundurach.

Nie odprawia się Eucharystii, Kościół zachęca jednak wiernych do wspólnej celebracji Liturgii Godzin przy Grobie Pańskim, a przynajmniej wybranych godzin Świętego Oficjum - zwłaszcza Jutrznii i Godziny Czytań.

Do tradycji należy święcenie pokarmów na wielkanocny stół: chleba, mięsa, jajek i soli.

W ciągu dnia opróżnia się kropielnice w kościele - napelni się je wodą poświęconą w czasie liturgii Wigilii Paschalnej.

WIGILIA PASCHALNA

Z ciemności śmierci do światła zmartwychwstania

Jest to najważniejsza liturgia w ciągu roku, należy do Niedzieli Zmartwychwstania Pańskiego, a rozpoczyna się w sobotę po zapadnięciu zmroku. Od pierwszych wieków chrześcijaństwa wierni gromadzili się na nocnym czuwaniu - przynosili ze sobą świece i lampy, znak zmartwychwstałego Chrystusa, Światłości świata oświecającej wszystkich ludzi. Czytano fragmenty Pisma Świętego odnoszące się do zmartwychwstania, udzielano chrztu katechumenom. Elementy starożytnej tradycji przetrwały w dzisiejszej formie liturgii Wigilii Paschalnej.

Na liturgię Wigilii Paschalnej składają się Liturgia Światła, Liturgia Słowa, Liturgia Chrzcielna, Liturgia Eucharystyczna i Procesja Rezurekcyjna.

Liturgia Światła - pierwsza część liturgii Wigilii Paschalnej - rozpoczyna się w zupełnych ciemnościach (w kościele wygaszone są wszystkie światła) od poświęcenia ognia, symbolizującego światłość Bożą i przygotowania paschału. Świeca paschalna to symbol zmartwychwstałego Chrystusa. Pięć otworów z czerwonymi ziarnkami kadzidła to pięć ran Jezusa. Na paschale wypisany jest bieżący rok oraz umieszczone litery alfa i omega (pierwsza i ostatnia litera alfabetu greckiego), oznaczające, że do Chrystusa - początku i końca - należą czas i wieczność. Zapalony paschał wnosi się

w uroczystej procesji do ciemnego kościoła, gdzie przy śpiewie aklamacji "Światło Chrystusa", na którą zgromadzeni odpowiadają "Bogu niech będą dzięki" wierni zapalają od paschału swoje świece. Po oświetleniu całego kościoła następuje śpiew orędzia wielkanocnego ku czci światła - Chrystusa: hymnu Exultet, jednego z najpiękniejszych hymnów Kościoła. Według tradycji ułożył go w IV w. św. Ambroży (choć jego obecna forma pochodzi z VII w.). Wysławia on wszystkie dobrodziejstwa, jakie ludzkość otrzymała od Boga, a przede wszystkim uwielbia Chrystusa - Światłość świata przynoszącą zbawienie.

Drugim elementem jest Liturgia Słowa, bardzo uroczysta, składająca się aż z siedmiu czytań ze Starego Testamentu (dwóch z Księgi Rodzaju, jednego z Księgi Wyjścia, dwóch z Księgi Izajasza, jednego z Księgi Barucha i jednego z Księgi Ezechiela), fragmentu Listu do Rzymian i Ewangelii, przedzielonych śpiewem psalmów. Czytania ukazują dzieło stworzenia świata, upadek człowieka i zbawcze dzieło Boga. Ukazują paschę Starego Testamentu - wyjście Izraelitów z Egiptu, ich wyzwolenie z egipskiej niewoli - i w jej kontekście ukazują nową paschę chrześcijańską - wyzwolenie z niewoli grzechu, przejście Chrystusa przez śmierć do życia, otwie-

rające drogę zbawienia.

Po homilii następuje Liturgia Chrzcielna. Kapłan wraz z asystą podchodzi do chrzcielnicy i rozpoczyna się śpiew Litanii do Wszystkich Świętych, co podkreśla fakt wejścia każdego człowieka przez chrzest we wspólnotę ze świętymi. Kapłan w modlitwie mającej charakter prefacji poświęca wodę chrzcielną, a następnie zanurza w niej paschał. Jest to symbol chrztu jako sakramentu umierania i zmartwychwstania wespół z Chrystusem. W tym uroczystym momencie udzielany jest chrzest katechumenom (pragnącym przyjąć sakrament osobom dorosłym lub starszym dzieciom). Wierni odnawiają swoje przyrzeczenia chrzcielne wraz z tymi, którzy składają je po raz pierwszy - przyrzeczenia chrzcielne są szczególną formą wyznania wiary. Kapłan kropi lud wodą święconą na znak przyjęcia wyznanych przed chwilą treści wiary. Akt ten jest jednocześnie formą aktu pokutnego.

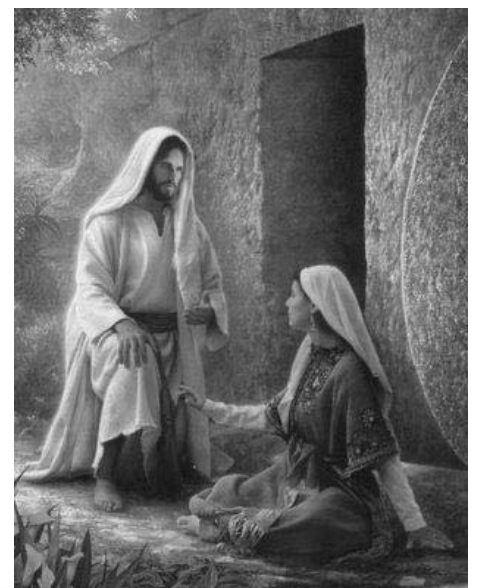
Po modlitwie powszechnej następuje Liturgia Eucharystyczna, a na jej zakończenie - uroczysta procesja rezurekcyjna, głosząca światu radosną tajemnicę zmartwychwstania Chrystusa, Jego triumf nad śmiercią.

Powstał, nie ma Go w grobie

Po upływie szabatu Maria Magdalena, Maria, matka Jakuba, i Salome nakupiły wonności, żeby pójść namaścić Jezusa. Wczesnym rankiem, w pierwszy dzień tygodnia przyszły do grobu, gdy słońce wzeszło. A mówiły między sobą: "Kto nam odsunie kamień od wejścia do grobu?" Gdy jednak spojrzały, zauważyły, że kamień był już odsunięty, a był bardzo duży. Weszły więc do grobu i ujrzały młodzieńca, siedzącego po prawej stronie, ubranego w białą szatę; i bardzo się prze-

straszyły. Lecz on rzekł do nich: "Nie bójcie się. Szukacie Jezusa z Nazaretu, ukrzyżowanego; powstał, nie ma Go tu. Oto miejsce, gdzie Go złożyli. Lecz idźcie, powiedzcie Jego uczniom i Piotrowi: "Idźcie przed wami do Galilei, tam Go ujrzycie, jak wam powiedział"". One wyszły i uciekły od grobu; ogarnęło je bowiem zdumienie i przestach. Nikomu też nic nie oznajmiły, bo się bały.

Mk 16, 1-8

Zadbać o ciszę wokół siebie

Rozmowa z księdzem prof. Januszem Nawrotem, który prowadził w tym roku rekolekcje wielkopostne w naszej parafii - o rekolekcjach i nie tylko.

Zacniemy od takiego trochę banalnego pytania: po co nam są potrzebne rekolekcje i dlaczego przeżywamy je akurat w Wielkim Poście?

Wielki Post, jak to powiedział ks. Proboszcz, jest bardzo wartościowym czasem, takim, który ma nas ku Panu Bogu zbliżyć. Jest to czas przystopowania w naszym tempie życia, w którym mamy tak mało czasu na myślenie o tym, dokąd zmierzamy, co mamy robić. Nawal pracy zabiera nam tyle czasu, tak nas absorbuje, że rzeczywiście tej refleksji nam brakuje. Wielki Post jest momentem zatrzymania się - choć troszkę - by pomyśleć nad tym, co ma być po drugiej stronie życia - nie tylko o tym, co jest nakierowane na doczesność, ale również o tym, co prowadzi ku wieczności. Rekolekcje bardzo w tym pomagają, ponieważ są pogłębioną refleksją na jakiś temat albo zespół tematów, które chcemy sobie uprzytomnić i które mamy potem zweryfikować w naszym życiu. Rekolekcje nie mają być "efektowne" tylko "efektywne", czyli mają przynieść pewien skutek w konkretnym życiu. Jeżeli słuchacze rekolekcji zadadzą sobie pytanie: co ja mogę z tym, co usłyszałem, zrobić w moim życiu, to wtedy rekolekcje spełniają swoje zadanie.

A co do formy parafialnych rekolekcji, czy taka forma jest wystarczająca: 4 msze, 4 kazania. Czy to wystarczy, czy trzeba czegoś więcej?

Muszę się przyznać, że dzisiaj, gdy przeglądałem swoją pocztę, znalazłem maila od jednego z tutejszych parafian, który na końcu napisał bardzo miłe dla mnie

zdanie wyrażające żal, że rekolekcje się już skończyły, bo jeszcze chciano by słuchać dalej. Myślę, że nie było to pochlebstwo, miejmy nadzieję (śmiech), tylko odrobina prawdy - ja się zawsze cieszę faktem, kiedy ludzie powiedzą, że odczuwają niedosyt.

Myślę, że rekolekcje parafialne w tym naszym świecie dzisiejszym, tak zabieganym, spełniają swoje zadanie właśnie tym faktem, że są krótkie. Tym bardziej, że co pewien czas mamy tzw. misje - wtedy to już jest cały tydzień, od niedzieli do niedzieli, i one tak de facto służą, jak to kapłańskim językiem nazywamy, takiemu "przeryciu" całej wspólnoty parafialnej w jej życiu właśnie jako wspólnoty. Uważam, że rekolekcje spełniają swoje zadanie, gdy ich temat jest stosowny do konkretnych warunków życia. Kiedy nie są bujaniem w obłokach czy też mówieniem o sprawach, o których wierni mają prawo nie słyszeć w kościele, tu myślę głównie o polityce. Wykluczam jakikolwiek element "polityzacji" albo używania rekolekcji jako instrumentu nacisku na wiernych czy wywierania jakiegokolwiek wpływu na ich postawy, które nie są ściśle postawami religijnymi. To by było niebezpieczne; rekolekcje spalą na panewce, jeśli będą trącały tematy, które ściśle nie dotyczą wiary, sposobu życia, ostatecznego celu życia - czyli tematów religijnych.

Jesteśmy takim społeczeństwem, gdzie zwykle się mawiać "święta, święta i po świętach", można tak samo powiedzieć "rekolekcje, rekolekcje i po rekolekcjach". Pytanie, co możemy zrobić, żeby pamiętać o tym, że jesteśmy w okresie Wielkiego Postu, żeby się wyciszyć, zwrócić myśli do Boga. Często jest tak, że przychodzimy nawet w tygodniu na msze ale "nie czujemy tego klimatu", traktujemy ten okres liturgiczny jak okres zwykły...

Kiedyś przeczytałem zdanie św. Franciszka Salezego, który jest moim ulubionym świętym ze względu na praktykę duchowości, jaką zastosował. Gdy pewna bogata wierna zapytała go: "Co mam zrobić, żeby być świętą", a on powiedział: "Niech pani ciszej zamyka drzwi". Ja bym powiedział w tym samym duchu - żeby umieć zastosować w życiu rekolekcje: mniej telewizji, radia, czyli mniej hałasu wokół siebie i mniej wiadomości, które tak potwornie się w nas tłoczą, że wyrzucają ze świadomości to, czego się nauczyliśmy. Niestety bardzo szybko marnujemy owoc tego, czego się uczymy. My, księża, jesteśmy w tej komfortowej sytuacji, że życie prowadzimy w samotności. Ja kocham samotność i często cieszę się z niej, bo wokół mnie permanentnie panuje cisza. Cisza jest dobrym, pożądanym sprzymierzeńcem w refleksji porekolekcyjnej. Żeby z tą nauką nie było tak, jak powiedział Pan Jezus: "wpadła między ciemne, ciemne wybujały i zagłuszyły ją" albo "wpadła na drogę, przyleciały ptaki i wydziobały". Takim obrzydliwym ptaszyskiem jest właśnie hałas, ciągły natłok różnych, nie zawsze wartościowych wiadomości. To co wartościowe niestety ucieka. Pierwsze, co bym zrobił, to zadbał o ciszę wokół siebie. Dla mnie to jest podstawowy postulat.

Skąd taki temat rekolekcji - 10 przykazań - i konkretny wybór: I, III i VIII? Czy coś je łączy?

Klucz podałem na naszej pierwszej konferencji, niedzielnej. Pierwsze musi być pierwsze - jeżeli wypełnimy pierwsze, to z żadnym innym nie mamy kłopotu. Dlaczego? Bo jak powiedział św. Augustyn - to zdanie, które polecałbym wszystkim do zapamiętania, wręcz do wkucia na pamięć - "Jeżeli Bóg na pierwszym miejscu, wszystko jest na swoim miejscu". A więc każde przykazanie będzie łatwe, jeżeli uszanujemy prawo Pana Boga w moim życiu.

Potem przykazanie trzecie - bo wielu ludzi nie ma świadomości, po co chodzi

do kościoła, zwłaszcza młode pokolenie. To była próba odpowiedzi na pytanie dlaczego warto, a nie dlaczego muszę; żeby nie mówić "chodzę, bo mi mama i tata kazali", tylko dlatego że chcę, ponieważ warto. Trzeba być nastawionym nie na jakieś nowinki, coś co jest atrakcyjne, ale na to co jest dla nas pożyteczne, a rzadko to, co pożyteczne, jest atrakcyjne.

No i przykazanie ósme - bo wielu, niestety, kłamie - w tych czy innych sprawach - i myślę, że nikt nie jest od tego naprawdę wolny; mamy te pokusy

w sobie. Kłamstwo jest drogą na skróty, prostą i wygodną, chociaż nieskuteczną i na dłuższą metę zabójczą dla naszego rozwoju duchowego. Prawda jest niezmiernie wymagająca.

Stąd wpierw były właśnie te trzy, ale nie znaczy, że pozostałe są mniej ważne.

Rozmawiały: Joanna Laskowska i Joanna Piechorowska. Ciąg dalszy rozmowy z ks. Januszem Nawrotem - o modlitwie i wspólnocie parafialnej - w następnych numerach "Ewangelisty".

Nowi ministranci

W niedzielę 18 marca, podczas mszy św. o godzinie 11.15, do grona ministrantów naszej parafii zostało uroczyście przyjętych pięciu chłopaków. Całej piątce gratulujemy podjęcia pięknego trudu służby przy ołtarzu i życzymy wytrwałości oraz radości z wypełniania ministranckich obowiązków.

Wszyscy chłopcy, którzy pragnęliby wstąpić w szeregi ministrantów, mogą zgłaszać się do ks. Wojtka.

Od lewej: Albert Szczepanik, Bartosz Libowski, Dawid Gospodarek, Franciszek Rybarczyk, Piotr Pankiewicz

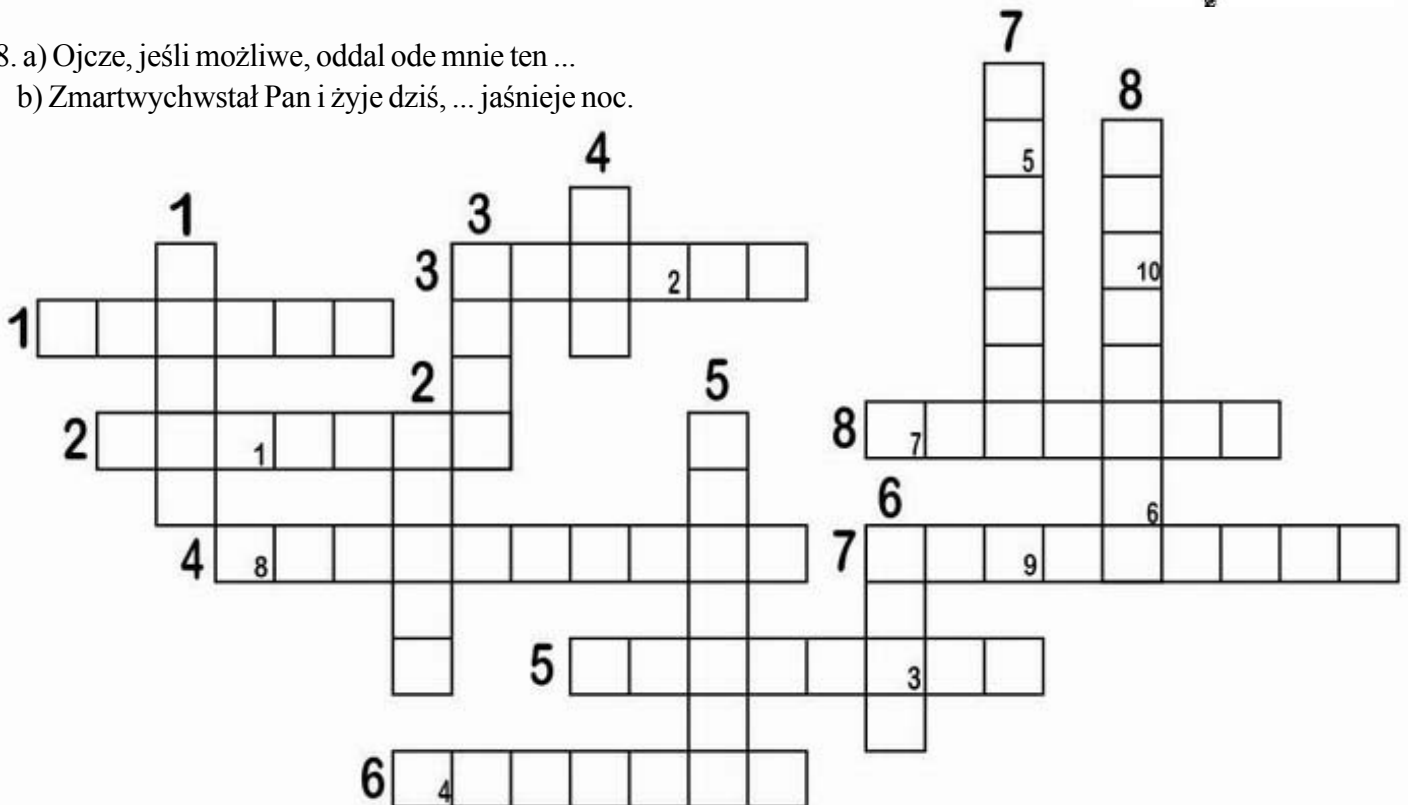
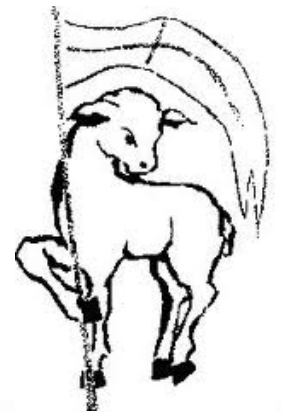
Krzyżówka wielkopostno-wielkanocna

Wpisz brakujące słowa pieśni - wielkopostnych poziomo, a wielkanocnych pionowo (dokładnie w takiej formie, jak w pieśni). Na koniec z pól ponumerowanych w prawym dolnym rogu odczytaj hasło.

1. a) Z siebie moc płynie i ..., w tobie jest nasze zwycięstwo.
b) ... Pan Chrystus z martwych ninie.
2. a) Jam cię wyzwolił z mocy ..., a tyś przyrządził krzyż na me ramiona.
b) ... niewierny trwoży się przestrasza.
3. a) Wychodzi z grobu ... trzeciego z rana.
b) Krzyżu święty nade wszystko ... przenajszlachetniejsze.
4. a) Otrzyście już ... płaczący, żale z serca wyczujcie.
b) Każde ... ma sens, prowadzi do pełni życia.
5. a) Zwycięzca ..., piekła i szatana.
b) ... Oliwny, widok w tobie dziwny.

6. a) Ludu, mój ludu, cóżem ci ...
b) ... Maryje poszły, drogie maści niosły.
7. a) Ziemia się ..., straż się grobu miesza.
b) Zbawienie przyszło przez krzyż, ogromna to ...
8. a) Ojcze, jeśli możliwe, oddal ode mnie ten ...
b) Zmartwychwstał Pan i żyje dziś, ... jaśnieje noc.

Wielkanoc 2012

Spowiedź św. w Wielkim Tygodniu

poniedziałek - piątek: godz. 7.00 - 8.00 i 15.30 - 18.30
w środę dodatkowo: godz. 20.00 - 21.00
(w czwartek nie ma spowiedzi przed południem)

Triduum Paschalne

WIELKI CZWARTEK

godz. 19.00 - koncelebrowana Msza św. Wieczery Pańskiej; po Mszy adoracja w Ciemnicy do 22.00

WIELKI PIĄTEK

W tym dniu obowiązuje wstrzemięźliwość od pokarmów mięsnych i post ścisły.

godz. 7.00 - wystawienie Najświętszego Sakramentu w Ciemnicy

godz. 15.00 - Droga krzyżowa

godz. 19.00 - Liturgia Wielkiego Piątku, wystawienie Najświętszego Sakramentu w Grobie Pańskim

godz. 21.00 - Gorzkie żale

po Gorzkich żalach czuwanie i całonocna adoracja

WIELKA SOBOTA

Zaleca się wstrzemięźliwość od pokarmów mięsnych.

godz. 9.00 - jutrznia

Święcenie potraw - od godz. 11.00 do 17.00 co pół godziny

Adoracja Najświętszego Sakramentu w Grobie Pańskim - do godz. 20.30

Ewangelista, Gazeta Parafialna
Os. Rusa 59, 61-245 Poznań,
Parafia: tel. 061 8779781,
Biuro parafialne: 516 30 38 66
www.swlukaszpoznan.pl

Redaktor naczelny: Małgorzata Piechorowska (ewangelista.red@gmail.com)

Redakcja: Mikołaj Błajek, Zofia Janicka, Martyna Kalemba, Alicja Kozajda, Wiktoria Kujawa, Agata Kuźma, Joanna Laskowska, Joanna Piechorowska, Klaudia Rodziejczak, Anna Stachowiak, Michał Stankiewicz, Paulina Stefaniak

Współpraca: Ks. Wojciech Mueller, kleryk Jarosław Czyżewski, kleryk Mateusz Kaźmierczak

Wydawca: Parafia Św. Łukasza Ewangelisty;
Druk: Drukarnia ul. Wiślana 51

Pieniądze zebrane z ofiar za gazetę są przeznaczone na pokrycie kosztów druku i rozwój czasopisma. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i redagowania tekstów.

Zapraszamy do współpracy!

rys. na okładce: „Resurrection”, Ivan Grixiti

Liturgia Wigilii Paschalnej

sobota, godz. 21.00 - uroczysta Msza św. z procesją rezurekcyjną (przynosimy świece)

Niedziela Zmartwychwstania Pańskiego

Msze św. - godz. 7.30, 8.45, 10.00, 11.15, 12.15, 18.30

Poniedziałek Wielkanocny

Msze św. - godz. 7.30, 8.45, 10.00, 11.15, 12.15, 18.30

Drodzy Czytelnicy!

Życzymy błogosławionych Świąt Wielkanocnych, by Zmartwychwstały wypełnił serca siłą i radością, potrzebną do codziennego dawania o Nim świadectwa.

Redakcja

Ze względów „technicznych” następny numer „Ewangelisty” ukaże się w niedzielę 22 kwietnia.

